

Nordlaks sitt arbeid med menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og etisk handel

Innledning

Nordlaks arbeider hver dag for å lage bærekraftig mat og bidra til aktivitet i samfunnet vi lever i. Verdiene våre er ansvarlig, real og nyskapende. De forplikter oss til å opptre etter den høyeste etiske standard og drive virksomheten på en ansvarlig og bærekraftig måte. I arbeidet med Åpenhetsloven har vi fått muligheten til å synliggjøre vårt fokus på gode og trygge arbeidsforhold hos oss selv og våre samarbeidspartnere.

Havbruksnæringen har et globalt omfang. Innsatsfaktorer som fôr og materiell handles helt eller delvis i et internasjonalt marked, med produksjon utenfor våre landegrenser. Det samme gjelder sluttproduktet, laksen, som i all hovedsak ender opp på middagsbord ute i verden.

I dette notatet redegjør vi for konsernets arbeid med aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og etisk handel i tråd med kravene i Åpenhetsloven.

Forankring og ansvarlighet

Arbeidet med å gjennomføre aktsomhetsvurderinger i konsernet har pågått i 2022 og inn i 2023. En arbeidsgruppe nedsatt av konsernledelsen har stått for den praktiske gjennomføringen. Bærekraftsansvarlig i konsernet, innkjøpsansvarlige, systemansvarlig for avtalehåndtering, kommunikasjonsavdeling og finansdirektør har vært involvert arbeidet. Oppgaver som er gjennomført er blant annet revidering av konsernets innkjøpspolicy, utarbeidelse av konsernets etiske retningslinjer for leverandører (Supplier Code of Conduct), samt gjennomføring av aktsomhetsvurderinger og risikokartlegging av konsernets leverandører og leverandørkjede. Konsernledelse og styret har vært informert om arbeidet underveis.

Nordlaks etiske retningslinjer

Nordlaks har utarbeidet etiske retningslinjer som viser hvordan konsernets ansatte skal opptre ovenfor kunder, leverandører, kollegaer og samfunnet. Hovedregelen skal være uavhengighet mellom den som inngår en avtale og den som skal gjøre innkjøp basert på avtalen. De etiske retningslinjene som berører vårt forhold til innkjøp og leverandører er følgende;

- Anskaffelser og salg er utelukkende basert på kriteriene kvalitet, pris, tilgjengelighet, service, kompetanse og miljø.
- Personlige interesser skal aldri påvirke beslutninger. Dette omfatter både interne og eksterne forhold.
- Det skal aldri herske tvil om integriteten til Nordlaks ansatte.
- Korrupsjon, bestikkelser og urettmessige tiltak for å hindre konkurranse skal aldri forekomme.
- Nordlaks og konsernets medarbeidere har ansvar for å opptre ansvarlig og ivareta det ytre miljø.
- Det skal ikke mottas noen form for gaver eller tjenester av økonomisk verdi i forbindelse med innkjøp- eller anbudsprosesser.

Aktsomhetsvurderinger/risikovurderinger

Totalt har over 2.000 leverandører fra vårt leverandørregister vært kartlagt. Vi har lagt OECDs veileder¹ for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv til grunn for vårt arbeid. I selve aktsomhetsvurderingen har vi brukt spørsmål hentet fra veilederen, pkt 2.2.

Ved svar «ja» på en av spørsmålene under blir risikokartlegging av leverandør foretatt:

- Opererer leverandøren i risikoland (land med konflikt, sårbare grupper, svakt styresett og høy korrupsjon)?
- Driver leverandøren en særlig risikofylt aktivitet eller produksjonsprosess (arbeidsintensiv, bruk av uformell arbeidskraft, kjemikalier og eller tungt maskineri)?
- Har man tidligere identifisert risiko knyttet til leverandøren?

Innkjøpsansvarlige ute i hver enhet i konsernet har bidratt i selve gjennomføringen av aktsomhetsvurderinger på vår leverandørportefølje. Arbeidet har vært fulgt opp av arbeidsgruppen, som også har hatt ansvar for endelige vurderinger av hver enkelt leverandør.

Ut ifra svar på aktsomhetsvurderingene har vi valgt å videre følge opp 36 av leverandørene med en ytterligere risikokartlegging. Nordlaks har brukt datasystemet House of Control til å sende spørreskjema med utdypende spørsmål knyttet til menneskerettigheter, anstendige arbeidsforhold og etisk handel. House of Control er systemet vi også bruker for å holde oversikt og vedlikeholde konsernets aktive leverandøravtaler.

¹ [OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv – OECD \(regjeringen.no\)](#)

På følgende områder er det avdekket potensiell risiko knyttet til Nordlaks leverandører eller leverandørkjede;

- Fôrleverandører.
- Leverandører av materiell til installasjoner, hovedsakelig tilknyttet sjøaktivitet.
- Arbeids- og ansettelsesforhold hos underentreprenører.

Selskapene som har fremvist potensiell risiko er i alle tilfeller globalt etablert, med hovedaktiviteten utenfor Norges landegrenser. Områdene hvor vi har fått flest treff er knyttet til rutiner for å avdekke korrupsjon, samt generelt forhold knyttet til underleverandører av Nordlaks leverandører.

Vi har mottatt utfyllende svar fra mange av leverandørene som har mottatt skjema for risikokartlegging. Arbeidet med å innhente komplette svar fra alle våre leverandører vil fortsette videre ut året.

Oppfølging av våre leverandører og underleverandører – tiltak for å redusere risiko

Gjennomføring av aktsomhetsvurderinger i Nordlaks leverandørkjede har gitt oss et godt fundament for videre arbeid knyttet til Åpenhetsloven. For å sikre at vi og våre samarbeidspartnere overholder grunnleggende menneskerettigheter kreves det en kontinuerlig forbedringsprosess, både internt og eksternt. Forhold nevnt i forrige avsnitt som avdekker potensiell risiko knyttet til våre leverandører og vår leverandørkjede vil ha hovedfokus i dette arbeidet.

Det skal gjennomføres revisjoner etter vilkårlig utvalg. Det er de største og mest brukte leverandørene som primært skal være gjenstand for revisjon.

Vi har i tillegg identifisert flere mulige interne tiltak som kan bidra til at vi forbedrer vårt arbeid med innkjøp og leverandører knyttet til Åpenhetsloven. I det videre arbeidet vil arbeidsgruppen sammen med konsernledelsen vurdere implementering av disse tiltakene.

Identifiserte tiltak internt i Nordlaks:

- Økt fokus på informasjon fra leverandører om deres arbeid med menneskerettigheter og ansvarlige arbeidsforhold i en tidlig fase av forhandlinger/anbud.
- Revisjon av våre leverandørkontrakter.
- Informasjon og opplæring i selskapets arbeid med innkjøp og leverandører for alle i konsernet med innkjøpsansvar.

Nordlaks har også utarbeidet en tekst som følger alle kontrakter som inngås i konsernet;

Nordlaks er underlagt den norske Åpenhetsloven som bl.a. stiller krav til å forankre ansvarlighet og kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som virksomheten enten

har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til virksomhetens forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester gjennom leverandørkjeder eller forretningspartnere.

Leverandøren plikter å sette seg inn i Nordlaks sine etiske retningslinjer (Supplier Code of conduct) i forkant av avtaleinngåelse. Leverandøren skal overholde Nordlaks` etiske retningslinjer og lovpålagte krav til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og sørge for at slike eller tilsvarende krav blir implementert og etterlevd i hele leverandørkjeden.

Alvorlige eller gjentatte brudd på Nordlaks sine etiske retningslinjer vil anses som et vesentlig brudd på kontrakten. Nordlaks kan likevel velge å fortsette samarbeidet med Leverandør med sikte på å gjøre forbedringer, og søke å gjenopprette situasjonen for å muliggjøre gjenoppretting til berørte parter

Rapportering og offentliggjøring av informasjon

Arbeidsgruppen har sammen med innkjøpsansvarlige i konsernet gjennomført aktsomhetsvurderinger og nødvendige risikokartlegginger. Arbeidet og resultater er fremlagt for konsernledelsen og styret. De aktuelle tiltak som er identifisert vil bli fulgt opp av arbeidsgruppen løpende.

I tillegg til konsernets årlige redegjørelse vil vi fortløpende oppdatere vår hjemmeside med informasjon om vårt arbeid knyttet til Åpenhetsloven. Dersom du har spørsmål til vårt arbeid knyttet til Åpenhetsloven kan du ta kontakt med oss på mailadressen media@nordlaks.no.

Nordlaks vil presentere konsernets bærekraftsarbeid i en bærekraftsrapport som tilgjengeliggjøres på vår hjemmeside i løpet av tredje kvartal 2023. Rapporten omfatter ikke Åpenhetsloven direkte, men viser vårt arbeid på flere tilstøtende områder.

Relevante policyer og dokumenter

1. Etiske retningslinjer for ansatte.
2. Etiske retningslinjer for leverandører ([Nordlaks Supplier Code of Conduct](#)).
3. Spørreskjema for risikokartlegging av leverandører ([Sporreskjema-risikokartlegging-leverandorer-Apenhetsloven-Nordlaks.pdf](#))
4. General Terms and Conditions Nordlaks Sales - [Nordlaks-Sales-GTC-2023-.pdf](#)